

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Jihlava

Inspekční zpráva

Základní škola Svratka okres Žďár nad Sázavou

Partyzánská 310, 592 02 Svratka

Identifikátor školy: 600 130 266

Termín konání orientační inspekce: 17. - 18., 21. - 23. květen 2001

Čj.	111 057/2001-05087
Signatura	ok5cu108

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní školu Svratka navštěvuje celkem 268 žáků ve 13 třídách. Vyučuje se zde podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Škola vstoupila k 1. lednu 2001 do právní subjektivity. Jelikož se škola nachází v chráněné přírodní a rekreační oblasti, umožňují její vnitřní i vnější podmínky úspěšnou vedlejší hospodářskou činnost. Škola svými prostornými učebnami i ostatním vyhovujícím zázemím poskytuje velmi dobré podmínky pro psychohygienu žáků. Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Časová dotace českého jazyka odpovídá učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků a jeho kontinuita je zajištěna podrobně zpracovanými tematickými plány. Přesné označování jednotlivých složek českého jazyka do rozvrhu neumožňuje vyučujícím volnost ve stanovení jejich hodinové dotace a omezuje je v doporučené integraci mluvnického, slohového a literárního učiva. Vyučující byli informováni o žácích se specifickými poruchami učení. V některých hodinách k nim byl zaznamenán individuální přístup. Z oblasti zaměřené na nadstandardní rozvoj českého jazyka škola nenabízí žádné předměty. Vyučující byli na vyučování velmi dobře připraveni.

Ve škole vyučují český jazyk na prvním stupni dvě učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti a tři učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Kvalitu výuky v pozitivním smyslu ovlivnila osobnost vyučující dálkově studující na vysoké škole pedagogického zaměření. Na druhém stupni je český jazyk vyučován kvalifikovaně.

Přestože výuka českého jazyka na druhém stupni probíhá pravidelně v určených učebnách, neodpovídá vybavení a výzdoba těchto učeben zcela odbornosti vyučovaného předmětu. Ve škole je dostatek učebních pomůcek pro výuku českého jazyka. Odbornost výuky i spojení nejnovějších teoretických poznatků s praxí mohou učitelé sledovat v odborném časopise, který škola odebírá. Knižní fond žákovské i učitelské knihovny je obnovován a je přístupný žákům i vyučujícím. Výukové počítačové programy nejsou v rámci výuky českého jazyka ve škole používány.

Na počátku hospitovaných hodin byly žákům sděleny výukové cíle. Struktura hodin odpovídala věku žáků i obsahu učiva. Učitelé navazovali na probírané učivo a dále ho rozvíjeli. V několika hodinách byl zaznamenán individuální přístup k žákům a práce ve skupinách. V některých případech se vyučujícím nepodařilo žáky do vyučování zapojit, i když struktura hodiny byla dobře promyšlená. Užívané metody a formy práce v těchto hodinách zviditelňovaly vyučujícího a aktivita žáků byla potlačena. Prostor k vyjádření vlastních názorů dostali žáci po jedné hodině na prvním i druhém stupni. Užívání učebních pomůcek a didaktické techniky v některých hodinách bylo účinné a zvyšovalo zájem žáků o výuku. Interpretace učiva byla až na jednu výjimku odborně správná.

Na začátku všech sledovaných hodin byli žáci neformálně motivováni. Vstupní motivace byla založena na životních zkušenostech a prožitcích žáků nebo na již probíraném učivu. Výsledky výuky byly průběžně vyhodnocovány. Při řešení úkolů učitelé poskytovali žákům pomoc. Nevhodnou organizací některých hodin došlo k úplnému vynechání závěrečného zhodnocení výkonu žáků nebo k jeho neefektivnímu zařazení úplně na konec hodiny, často narušenému zvoněním. V části hodin bylo zaznamenáno vzájemné hodnocení žáků, jejich sebehodnocení

nebylo realizováno.

Mezi žáky navzájem i mezi učiteli a žáky převládaly pozitivní vztahy. V některých hodinách na prvním stupni byla patrná snaha o rozvoj komunikativních dovedností žáků. Na druhém stupni nebyl v části hodin projev žáků spontánní, i když obsah učiva sdílnost žáků a projevy jejich názorů předpokládal. Porušování kázně, které narušovalo práci ostatních žáků, bylo zaznamenáno ojediněle. Verbální projev vyučujících, zejména na druhém stupni, byl kultivovaný a vytvářel dobré předpoklady pro rozvoj jazykových dovedností žáků.

Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk je průměrná.

Přírodovědné předměty (matematika, fyzika, chemie, přírodopis, přírodověda, zeměpis)

Ve všech třídách probíhá výuka sledovaných předmětů v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Časová dotace odpovídá učebnímu plánu. Probírané učivo i jeho rozvržení do jednotlivých ročníků jsou v souladu s osnovami schváleného vzdělávacího programu. Kontinuitu výuky mezi ročníky zajišťují zpracované tematické plány jednotlivých vyučujících. Obsahová duplicita nebyla zjištěna. Stanovené výukové cíle odpovídají standardům vzdělávání. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla velmi dobrá. Pedagogové si stanovili cíle tak, aby byla zejména dodržena zásada soustavnosti. Výuka není v tomto školním roce doplňována v sedmém až devátém postupném ročníku volitelnými předměty odpovídajícího přírodovědného zaměření.

Naprostá většina odučených hodin v přírodovědné oblasti je vyučována jak s odbornou, tak i pedagogickou způsobilostí, přičemž zeměpis v 6. třídě je vyučován absolventem učitelského směru jiného oboru. Matematika ve 3. a 5. třídě a přírodověda v 5. třídě jsou vyučovány bez odborné a pedagogické způsobilosti. Nekvalifikovanost učitelky matematiky ve 3. třídě neměla negativní vliv na výuku, naopak byla v porovnání s celkovou úrovní výuky na prvním stupni na vyšší úrovni. Škola má odbornou učebnu společnou pro fyziku a chemii, odbornou učebnu přírodopisu a odbornou učebnu zeměpisu. Výuka matematiky je uskutečňována ve dvou specializovaných učebnách při kabinetu matematiky. Vybavení kabinetů i učeben je celkově na velmi dobré úrovni, v zeměpisu na průměrné úrovni. Učební pomůcky jsou pořizovány s ohledem na finanční možnosti školy. V některých sledovaných hodinách byla použita didaktická technika, často byla zaznamenána podpora výuky učebními pomůckami. Učební prostředí je vesměs estetické. Psychohygienické podmínky byly ve většině hospitovaných hodin průměrné, ve vyšších ročnících prvního stupně pouze vyhovující.

Struktura vyučovacích hodin, výběr, posloupnost i množství informací odpovídaly aktuálnímu složení třídy především na druhém stupni. Vyučovací čas byl zpravidla využit efektivně. Velké množství zařazených úkolů vedlo v některých hospitovaných hodinách k výuce o přestávkách. V hodinách probíhal většinou řízený rozhovor mezi vyučujícím a žáky. V části hodin byly kromě frontálního opakování a individuální práce využity metody ověření praktických dovedností, výjimečně práce ve skupinách. Efektivita použitých metod však byla různorodá. Rovněž ojediněle byl zaznamenán individuální přístup k integrovaným žákům. Výpočetní technika při výuce použita nebyla. Ve většině hodin se projevovala odborná a věcná správnost výuky, odborné nepřesnosti byly zaznamenány především v některých hodinách matematiky či přírodovědy.

V části hodin byla zaznamenána vstupní i průběžná motivace, závěrečné zhodnocení vyučovací hodiny zaznělo s nízkou frekvencí. Znalosti i dovednosti žáků byly prověřovány frontálním opakováním, ústním zkoušením i písemnou formou. Při řešení úkolů byla ve sledovaných hodinách žákům poskytována zpětná vazba především formou slovního hodnocení. Důraz byl

kladen rovněž na pochopení vztahů i na aplikaci učiva. Při zadávání úkolů byla zásada přiměřenosti více respektována na druhém stupni.

Pracovní atmosféra byla klidná, mezi učiteli a žáky převládaly pozitivní vztahy. Nevstřícný přístup byl zjištěn pouze u části žáků vyšších ročníků při výuce zeměpisu.

Česká školní inspekce hodnotí celkově kvalitu vzdělávání v přírodovědných předmětech jako průměrnou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování, příprava a podmínky výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako průměrné.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

V souvislosti se vstupem školy do právní subjektivity k 1. 1. 2001 byly koncepční záměry ředitelem vypracovány s ohledem na podmínky školy i prostředí, kde se škola nachází. Hospodářskou činností reaguje škola na poptávku trhu v rekreační oblasti. Plán dlouhodobého rozvoje školy 2000-2005 odpovídá stanovené koncepci a je reálný. Zatím se nedaří realizovat diferenciaci učebního plánu na druhém stupni formou volitelných a nepovinných předmětů - jeden ze stanovených cílů koncepce školy. Celková koncepce školy je podporována zejména zřizovatelem, rodičovská aktivita a spoluúčast na vytváření koncepce školy nebyla zaznamenána. Pedagogičtí pracovníci měli možnost se vyjádřit ke vstupu školy do právní subjektivity. V Pracovním plánu pro rok 2000-2001 má ředitel soustředěny materiály týkající se především organizačního zajištění školního roku.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu. Jako volitelné předměty jsou vyučovány v 7. ročníku domácnost, v 8. ročníku informatika a v 9. ročníku domácnost a informatika. Kontrolou tematických plánů a zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že především v 7. ročníku dochází k obsahové duplicitě učiva volitelného předmětu domácnost s předměty rodinná výchova a praktické činnosti. Škola nabízí dětem činnost v několika zájmových kroužcích anglického jazyka, informatiky, technického a pohybového zaměření. Žákům se specifickými poruchami učení je věnována individuální péče mimo vyučování v rozsahu stanoveném PPP. Pro tyto žáky byly vypracovány individuální plány. Někteří z nich po dohodě s rodiči byli hodnoceni slovně na vysvědčení.

Vzhledem k tomu, že ředitel školy pracoval v tomto školním roce intenzivně na dokumentaci nutné pro vstup školy do právní subjektivity i na koncepci školy s tím související, je plánování hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti školy je rozpracována písemně v Organizačním řádu školy s právní subjektivitou. V organizačním řádu a v pracovních náplních zaměstnanců školy

jsou určeny pracovní povinnosti pedagogických a ostatních pracovníků školy, jež ještě upřesňuje Režim školy. Kompetence zástupkyně školy nejsou přesně vymezeny. Povinnosti a práva žáků jsou zachyceny v Řádu školy. Jako poradní orgány aktivně pracují širší vedení školy, kam patří zástupci učitelů prvního a druhého stupně, výchovný poradce a předseda ZOOS, a pedagogická rada. Osobní dokumentace učitelů i žáků je řádně vedena a je zajištěna před zneužitím osobních dat. Předávání informací uvnitř školy prostřednictvím rozhlasu, nástěnek, osobních kontaktů i pravidelných týdenních porad pedagogického sboru, kde jsou pracovníci seznamováni s týdenním plánem práce, zaručuje úplnou a nezkrácenou informovanost žáků i učitelů. Organizace vyučování neodporuje závazným právním předpisům.

Rodiče získávají podstatné informace o svých dětech 4x ročně, ve výjimečných případech jsou svolávány mimořádné třídní schůzky. Rodiče nejsou organizováni v žádném sdružení, proto chybí systematická spolupráce školy a rodičovské veřejnosti. Pravidelnými akcemi, kterými se škola prezentuje na veřejnosti, jsou akademie, karnevaly a vánoční besídky pro důchodce. Ve spolupráci s Junákem a za podpory hasičského spolku a místních podnikatelů organizuje škola Dětský den. Při příležitosti 50. výročí založení školy vydává škola v těchto dnech almanach Historie školství ve Svatce, zpracovaný jedním z učitelů, a pořádá řadu kulturních i jiných akcí. O letních prázdninách se škola stává pravidelně kulturním stánkem pro výstavy obrazů.

Výroční zpráva obsahuje předepsané náležitosti. V údajích o pracovnících školy není uvedena délka jejich praxe, což je v rozporu s § 17e odst. 2 písm. c) zákona 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Rozhodnutí ředitele školy jsou konkrétní a včasná.

Ředitel jako člen místního zastupitelstva se aktivně podílí na spolupráci školy se zřizovatelem. Z důvodů získávání nových kvalifikovaných učitelů obec nabízí pronájem bytů umístěných přímo ve školní budově, na což absolventi vysokých škol pedagogického zaměření v současné době nereagují.

Organizační uspořádání školy a vnitřní informační systém jsou hodnoceny jako velmi dobré, vnější informační systém, zejména spolupráce s rodiči, jako průměrný.

Celkově je organizování hodnoceno jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole převládá demokratický styl řízení. Operativnost řídicího procesu je realizována na pravidelných týdenních schůzkách pedagogických pracovníků s vedením školy. Škola se snaží získat především učitele cizích jazyků tím, že jim ve spolupráci s obcí zajišťuje bydlení. Pro vedení kroužku anglického jazyka jsou využíváni především studenti. Většina pedagogických pracovníků není dostatečně motivována k práci s informačními technologiemi a k jejich zavádění do výuky. Kritéria hmotného ohodnocení pracovníků jsou známá. Systém osobního hodnocení pracovníků, který by pružně reagoval na úspěšné nebo méně úspěšné výsledky pedagogické práce, není zaveden.

V souvislosti s kontrolou kvality výchovně-vzdělávacího procesu nejsou výrazněji motivováni pedagogičtí pracovníci, kteří se snaží o inovaci pedagogického procesu.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly je ve škole zajištěn Plánem kontrolní a hospitační činnosti, který

zachycuje kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu, povinné dokumentace, pověřených činností pedagogických i provozních zaměstnanců s uvedením časových údajů kontroly. Systém kontroly provozu školy a jejího hospodaření nabude reálné podoby na konci kalendářního roku, kdy ředitel školy předloží zřizovateli i referátu školství zprávu o výsledcích hospodaření. Hospitační činnosti jsou dostatečně četné a jejich výsledky společně s jejich analýzou jsou s pedagogy projednávány. Jako evaluační nástroje úrovně výsledků učení žáků slouží čtvrtletní práce z předmětů český jazyk, matematika a německý jazyk na druhém stupni, ke kterým je zpracovávána jejich analýza. Rozboru vstupních prověrek týchž předmětů v 6. třídě se využívá pro práci učitelů prvního stupně nejen na Základní škole Svratka, ale i na neúplných spádových školách. Umístění žáků na předních místech okresních olympiád z matematiky, fyziky a chemie v loňském školním roce vypovídá o jejich velmi dobré přípravě i znalostech.

Pro práci učitelů, především na prvním stupni, jsou důležité závěry analýz výsledků učení žáků. Závěry vyplývající z hospitačních činností nejsou důsledně spojeny s opatřeními k nápravě zjištěných nedostatků.

Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Informatika je v letošním školním roce vyučována jako volitelný předmět, a to v 8. ročníku dvě vyučovací hodiny týdně a v 9. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně. Hledisko volitelnosti není uplatňováno. V rámci praktických činností je výpočetní technika využívána až v 9. ročníku. Výuku zajišťuje jeden vyučující. Vybavení odborné učebny je velmi dobré, v průběhu inspekční činnosti byl zaváděn Internet. Efektivita výuky byla snížena větším počtem žáků, který převyšoval počet počítačů. Softwarové vybavení nebylo v jiných předmětech, též s ohledem na počet žáků, využíváno. Škola plánuje otevření učebny i pro veřejnost v odpoledních hodinách.
- Kontrolou rozvrhů tříd a počtu žáků ve třídách bylo zjištěno, že v 5. třídě s počtem žáků 28 se nedělí výuka německého jazyka na dvě skupiny, jak vyplývá z Příkazu ministra č. 10/1997 čj. 20425/97-70.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- Plán dlouhodobého rozvoje školy 2000-2005,
- Pracovní plán pro rok 2000-2001,
- Plán kontrolní a hospitační činnosti,

- týdenní plány práce,
- tematické plány,
- Organizační řád školy s právní subjektivitou,
- Režim školy,
- kritéria hodnocení pedagogických pracovníků,
- zápisy metodického sdružení a předmětových komisí,
- čtvrtletní písemné práce z matematiky, českého jazyka a německého jazyka,
- vstupní prověrky v šesté třídě,
- hospitační záznamy ředitele školy,
- inspekční hospitační záznamy,
- podkladová inspekční dokumentace
- Výroční zpráva o činnosti školy za šk. r. 1999/2000.

ZÁVĚR

Vývoj školy od poslední inspekce v r. 1997

Na základě vstupu do právní subjektivity škola rozvíjí svoji spolupráci se zřizovatelem a zabývá se vedlejší hospodářskou činností.

Prostorové a materiální podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Škola vyvíjí aktivitu pro získávání učitelů cizích jazyků.

Ve výchovně-vzdělávacím procesu v porovnání s poslední inspekční zprávou nenastal posun v užívání takových metod výuky, které by umožnily vyšší podíl žáků na výuce za souběžného omezení dominujícího postavení učitele.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- motivovat pedagogické pracovníky k zavádění metod a forem výuky zvyšujících aktivitu žáků,
- zařazovat do vyučování ve větším rozsahu relaxační techniky,
- rozšířit používání výukových počítačových programů kromě předmětu informatika i do ostatních předmětů,
- zařadit tematický celek práce s počítačem v rámci praktických činností již do 6. ročníku,
- rozšířit nabídku volitelných předmětů,
- koordinovat sestavování tematických plánů předmětové komise pro předměty s výchovným zaměřením.

Po zhodnocení všech sledovaných ukazatelů je škola hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Hana Štefánková
Člen týmu	RNDr. Antonín Müller

V Havlíčkově Brodě dne 31. května 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 6. 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Vlastimil Luciuk

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
--------------------	-----------------------------------

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>
-------------------------------	--

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OÚ - referát školství Žďár nad Sázavou	2001-06-18	62/2001
Zřizovatel: Obecní úřad Svratka	2001-06-18	63/2001

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.